

מיפגנות הרתיות הפסידו

בבחירות, ומחזיקות עתה

את המדינה כולה בגרון

שום דבר אינו מצליח כמו ה"לחה" אמר אסקאר ויילד. ליהודים, כך הסתבר השבוע, לא הצליח ההפוך: שום דבר לא הצליח כמו ההצלחה. מערך, שהשיג בבחירות האלה ההישג הגדול ביותר מבחינת המנדטים שנוספו לו — 15 מנדט — שלוש בלבד שנוספו ל"רשת" הפסידו בבחירות (ראה [1]). ואילו הסיעות הדתיות, ש"דו ביחד ארבעה מנדטים, היו צחצחות האמיתיות. המנצחת ה"רית היתה המפד"ל. שאיבדה מחצית כוחה — הפסד שאין תקדימים רבים בהיסטוריה הדתית של ישראל. לשלוש הסיעות הדתיות ביחד נבקושי את קו עשרת ה"זים. אולם עשרה אחוזים אלה יקו את המדינה כולה בגרון. זוק השמוכה. מניין בא כזה למחנה הדתי?

ש לכך כמה סיבות, הטבעות וות החיים המדיניים של ישר-

חוק האיכפתיות — כאשר זה חשוב מאוד למיעוט קטן, ד שזה לא איכפת כל-כך ל"ים. חוקה על המיעוט שהוא יט את רצונו על הרוב. ה"ים הפצים בהגברת הכפייה ה"ת. ה"חילוניים" אינם מוכנים לחם למען החופש מכפייה ת. הדתיים מנצחים.

חוק השמיכה — כאשר של" שוכבים מתחת לשמיכה צרה מישכים שני הקיצוניים את זיכה אנה ואנה, ואילו מי ש"ב באמצע יהיה תמיד מכוסה ב. לא גודלו של המחנה הדתי ג, אלא מיקומו באמצע. שני הגושים הגדולים. הדבר לו כוח-מיקוח שאין כדוגמ" למיפגנות הממוקמות בקצוות ידים — רק"ח והתחיייה, ואף ושינוי.

חוק הקירבה הרעיונית — יאולוגיה הלאומנית השולטת ק מעניקה מראש יתרון רב יים, מכיוון שהדת היהודית בת כעמוד-התווך של הלא" היהודית. משום-כך קל ל"ם להשיג גם את ספוקן של

ציק

לשון המאזניים

תוך כדי כך לא שם איש לב לדבר שנשכח גם במהלך הבחירות עצמן: הכנסת עצמה. בעד ונגד. הבחירות שנערכו בישראל ב-30 ביוני 1981 לא היו בחירות לכנסת העשירית. הן היו בחירות לראשות-הממשלה — „בחירות נשיאותיות“.

בוחר ישראל הצביעו בעד או נגד מנחם בגין, בעד ונגד שימי עון פרס. כימעט כל תעמולת-הב"חירות היתה מכוונת לכך. מומחים יובאו מארצות-הברית כדי לנהל את הבחירות למען בגין ופרס, מתוך מחשבה זו עצמה. למו"חיים אלה — דייוויד גארט מטעם בגין, דייוויד סנייר מטעם פרס — אין שום נסיון אלא בבחירות אי-שיות לתפקידים של נשיאים, מושלי-מדינות וראשי-ערים. גם האגודות שהוקמו על-ידי מיליוני רים מייובאים — כגון „אזרחים למען-פרס“ — פעלו בכיוון זה.

הזקוקת השלל. תוך כדי כך כימעט נשכח כי הבחירות הן, לכ"אורה, למילוי מושביהם של 120 חברי-פרלמנט — אנשים שיצטרפו לעשות את העבודה הפרלמנטרית, לחוקק חוקים, לקבוע תקציבים, להטיל מיסים, לפקח על הרשות המבצעת.

אין ספק שהכנסת העשירית תשקף מחדל ציבורי זה. כמה מהחברים הגדועים ביותר של הכנסת התשיעית — סקנד ליסטים, רודפי פירסום-איש, ספי לים ונוכחים-נפקדים — חזרו אל הכנסת העשירית. לעומתם נעלמו מן הנוף הפרלמנטרי כמה מן ה"פרלמנטרים המוכשרים והאחר-איים ביותר.

בנוף הכנסת החדשה ישלוט ה"עסקן האפור, איש-המנגנון, נציג קבוצת-הלחץ. אנשים מסוג זה ימלאו את שורות הספסלים של המערך, וגם חלק ניכר ממושבי הליכוד.

הכנסת הבאה לא תהיה פורום להתמודדות רעיונית, למאבק על

כותרת ב„ושינגטון פוסט“

כמו אצל חומייני

היתה, כמובן, למועצת-גדולי-התורה של אגודת-ישראל. גם ידיעות אחרות הבלטו את העובדה כי כהני-דת מגודלי-זקן מרכיבים את הממשלה בישראל וקובעים את חוקיה — בדיוק כמו באיראן של האיית-אללה רוח אללה חומייני.

דבר אחד היה ברור לקוראים לאור ידיעות אלה: ישראל אינה דומה לשום מדינה בעולם המערבי. האירופי-אמריקאי. היא דומה למדינות האחרות ב„מזרח התיכון“.

הכנסת

איזו כנסת?

בוחר ישראל לא התכוונו לבחור בכנסת, אלא בממשלה

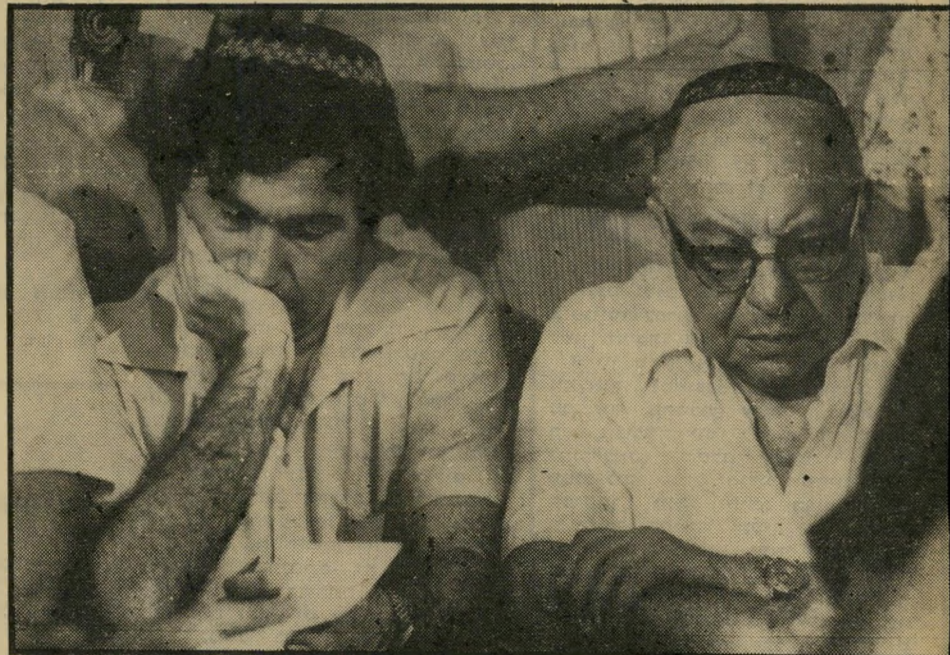
גם אחרי ליל-הדראמה שלאחר יום-הבחירות, כאשר התחזית של חנוך סמית התנדנדו אנה ואנה על המירקע והביאו פוליטיקאים משופשים למעשי-שטות ולדיבור ריי-סרק, לא נרגעה המדינה. עברו חמישה ימים נוספים עד שתוצאות-הבחירות התייצבו סופית. במשך ימים אלה הוחזקה המדינה כולה במתח: האם אפשר להקים ממשלה? מה יהיה הרכבה? האם מוכרח למנחם בגין שהוא יעמוד בראשה?

Fate of Next Israeli Government May Hinge on 13 Elderly Sages

דרישות עוות-מצח. ככל שהמיפגה השולטת לאומנית יותר, כך גדל תיאבונם של העסקנים הדתיים. במצב של שילטון הליכוד הם הגיעו למצב אידיאלי, כי מנחם בגין אינו צריך לאנוס את מצ"פונג כדי לתת לדתיים את כל חפצם. הוא עצמו דוגל בהגשמת דרישות אלה.

האיית-אללה וזיקני-ציון. כך קורה כי עיתוני העולם מלאו השבוע ידיעות, שבהן הופיעה יש"ראל בדמותה של מדינה קנאית-דתית, זרה ומוזרה.

לדוגמה, כותרת בושינגטון פוסט: „גורל הממשלה הישראלית

ראשי-מפד"ל בורג והמר במוצאי יום-הבחירות אשרי המנוצחים